

Beste inwoners van Kaatsheuvel, Loon op Zand en De Moer, leden van de gemeenteraad en college van burgemeester en wethouders,

Onze verwachting van vorig jaar is helaas waarheid geworden: er is dit jaar minder geld vanuit het Rijk naar de gemeente Loon op Zand gekomen. Ook komend jaar zal dat waarschijnlijk zo zijn. 2026 wordt zelfs het ravijnjaar genoemd. Deze trend brengt grote uitdagingen mee voor het huishoudboekje van onze gemeente. Afgelopen jaren is er door oorlogen in Oekraïne en het Midden-Oosten veel onrust ontstaan in de wereld, wat zorgde voor hoge energiekosten en een hoge inflatie. Dat is de reden om de afgelopen jaren de onroerendezaakbelasting in onze gemeente niet te verhogen, maar slechts een indexering daarop toe te passen. Volgens het CDA Loon op Zand vormen goede omstandigheden voor verenigingen, inwoners en bedrijven in onze gemeente de basis om voorzieningen in stand te houden. Daarom moeten wij nu helaas fors aan de ozb-knop draaien. Wij beseffen ons terdege dat dit de meest lastige knop voor onze inwoners en bedrijven is.

Het CDA Loon op Zand vindt dat de gemeentelijke organisatie en dus ook wijzelfs, als volksvertegenwoordigers, vooral moeten kijken naar kosten waar wij zelf op kunnen bezuinigen. Zeker na komend jaar, als het ravijnjaar zich aandient. Het zou mooi zijn als wij samen met de gehele raad hier serieus aandacht aan besteden.

Organisatie

Vorig jaar is er veel geld en energie gestoken in de ambtelijke organisatie, bijvoorbeeld in de vorm van een nieuw functiehuis met nieuwe profielen om zo een robuuste organisatie te worden. Komend jaar hopen wij daarvan de vruchten te plukken. Als kleine gemeente is het niet makkelijk om alle kennis in huis te hebben en dat vergt veel creativiteit van en uitdagingen voor de organisatie. Wij hopen dat de vacatures worden ingevuld, minder externe inhuur nodig is en dat de grote vraagstukken als energietransitie, klimaatopgaven en het wegwerken van wachtlijsten in de zorg zullen worden aangepakt. Het CDA Loon op Zand heeft vertrouwen in de ambtelijke organisatie.

Woningbouw, duurzaamheid en het sociaal domein

Er is nog steeds sprake van nood op de woningmarkt. Door vergrijzing zijn er meer ouderen en die worden geacht om langer thuis te blijven wonen. Door het ontbreken van starterswoningen zijn jongeren gedwongen onze gemeente te verlaten door te verhuizen naar een kleine studio of een appartement elders. Het CDA Loon op Zand is nog steeds van mening dat woningsplitsing ook bij kan dragen aan het oplossen van de problemen op de woningmarkt. Inmiddels is de gemeente Loon op Zand bezig met het ophalen van informatie over het verduurzamen van woningen en hoe wij aardgasvrij er toch warmpjes bij kunnen zitten in de winter. Het wordt onze inwoners helaas moeilijker gemaakt om te verduurzamen, omdat onder andere de salderingsregeling door de rijksoverheid wordt afgeschaft. Daardoor worden inwoners terughoudend met nieuwe investeringen in bijvoorbeeld zonnepanelen. Bedrijven kunnen of willen niet investeren in zonnepanelen, omdat er geen ruimte is op het stroomnet. Ook inwoners van sociale huurwoningen kunnen geen aanpassingen doen, want zij zijn afhankelijk van de woningbouwvereniging.

Ondanks alle inspanningen van de gemeente zal het sociaal domein te allen tijde de grootste post blijven in de begroting. Voor het CDA Loon op Zand is het voorkomen van dure zorg nog steeds een prioriteit. Dat betekent dat wij ons gaan richten op de

preventie en de onderlinge samenwerking met als doel de zorgvraag en -verlening in een zo vroeg mogelijk stadium te kunnen onderkennen. Het is belangrijk dat de gemeente oog houdt voor de ouderen- en jeugdzorg, zodat iedereen kan meedoen.

Erfgoed-, monumenten-, kunst- en cultuurbeleid

Het CDA Loon op Zand vindt dat wij onze aarde beter moeten doorgeven aan onze volgende generaties, maar kijkt ook graag naar het verleden wat betreft erfgoed en monumenten. Ook kunst en cultuur horen daarbij. Wij kijken uit naar de Nota cultuurbeleid, waaraan hard wordt gewerkt. Wij zijn ervan overtuigd dat onze nieuwe wethouder Marc Budel dit onderwerp met enthousiasme oppakt en wensen hem veel succes toe met zijn werkzaamheden. Dit jaar is de Kerkenvisie vastgesteld in de raad, waardoor wij een stappenplan hebben voor onder andere de herbestemming van de H. Joachimkerk in De Moer. Die wordt immers volgend jaar aan de eredienst onttrokken. Moerse inwoners hebben in een enquête aangegeven dat zij graag een huis van de wijk als herbestemming zien, waar mensen samenkomen en elkaar ontmoeten. Het CDA Loon op Zand omarmt dit voorstel en is benieuwd hoe het college hier tegenaan kijkt?

Vrijwilligers

Wij zien in onze gemeente vooral hardwerkende en ondernemende inwoners met hart voor hun dorp die zich actief inzetten, bijvoorbeeld in het verenigingsleven. Aandacht en waardering voor onze verenigingen, stichtingen, vrijwilligers en mantelzorgers vergroten de verbondenheid tussen mensen. Het is steeds moeilijker voor de verenigingen om vrijwilligers aan zich te binden. Het CDA Loon op Zand vindt dat de gemeente een faciliterende en stimulerende rol moet innemen, zodat bijvoorbeeld verenigingen geholpen worden bij organisatorische en bestuurlijke vraagstukken.

Begroting

Vorig jaar heeft het CDA Loon op Zand veel energie gestoken om de verordening Vermakelijkhedenretributie te behouden. In de begroting van 2025 is helaas geen specificatie opgenomen van de kosten die verrekend worden in deze retributie. Tijdens de behandeling van de technische vragen in deze zaal werd het ons duidelijk dat de parkeervergunningen in Kaatsheuvel hier niet onder vallen. Dit vindt het CDA Loon op Zand vreemd, omdat parkeervergunningen in de straten rondom de Efteling niet nodig zouden zijn als die toeristische attractie er niet was. In voorgaande jaren werden deze kosten wel onder de vermakelijkhedenretributie geschaard. Kan het college uitleggen waarom het nu niet meer kan?

Ook vindt het CDA Loon op Zand dat het college in deze begroting al met een vooruitziende blik opereert. Er staan immers al bedragen genoemd voor het ontwikkelen van de dorpskernen van Loon op Zand en Kaatsheuvel, maar daar zijn nog geen plannen voor bekend bij de raad. Waarom wil het college al geld beschikbaar stellen in deze begroting zonder dat daar plannen onder liggen?

Het CDA Loon op Zand is met een open vizier in de coalitie gestapt om samen voor onze inwoners en ondernemers te bouwen aan de toekomst en toekomstbestendigheid van onze gemeente. Tijdens de begrotingsbehandeling zal onze fractie met een constructieve houding in het debat staan, zodat het geld voor onze inwoners goed wordt besteed.

Tot zover.